1600849
ECAD6012C

Model Heirarchaidd

(Barns, 2015)

Datblygiad Personol a
Chymdeithasol, Lles ac
Amrywiaeth Ddiwylliannol
Ystod
gweithgareddau sy'n caniatáu iddynt gy eu
eu syniadau,
eu gwerthoedd a'u credoau mewn perthynas â hwy
eu hunain, pobl eraill a'r byd
gweithgareddau sy'n caniatáu iddynt ddatrys
problemau a thrafod canlyniadau
gweithgareddau sy'n cyfrannu at eu diogelwch eu hunain
gweithgareddau sy'n caniatáu iddynt wneud dewisiadau iach, a
datblygu a deall eu cyrff eu hunain a sut y gallant eu cadw'n
ddiogel ac yn iach.
Sgiliau
Lles
deall ac adnabod y newidiadau sy'n digwydd i'w cyrff wrth iddynt
wneud ymarfer corff, a
disgri o'r newidiadau sy'n digwydd i'w hanadl, cyfymder curiad eu
calon, eu hymddangosiad
a'u teimladau
datblygu dealltwriaeth o'r ffaith bod ymarfer corff a hylendid a'r
mathau cywir o fwyd a diod yn bwysig er mwyn cael corff iach
(Fframwaith y Cyfnod Sylfaen
,2015, tud. 10-11)

Llinyn - Llafaredd ar draws y cwricwlwm
Elfen - Datblygu a chyflwyno gwybodaeth
a syniadau
Agwedd - Siarad
Sgil - mynegi barn ar bynciau cyfarwydd

Agwedd - Gwrando
Sgil - gwrando ar eraill, â sylw cynyddol, gan
ymateb yn briodol fel arfer, e.e.
dilyn cyfarwyddiadau'n gywir

(FfLlRh, 2013)

(Blwyddyn 1)

Manteision

Gall y dull heirachaidd;

- fod yn gymhelliant i ymestyn dysgu i fwy o ddisgyblion.

-fod yn fwy cynhwysol a chymhellol na dysgu pwnc yn uniongyrchiol.

-wella elfennau ehangach fel cyfathrebu, llythrennedd emosiynol, cymhelliant a mwynhad.

(Barns, 2015, tud. 67-68)

Anfanteision

Mae 'na berygl mewn cwricwlwm thematig fod rhai disgyblaethau megis cerddoriaeth, celf, dawnsio, daearyddiaeth a.y.y.b yn cael eu hystyried yn is-raddol. O ganlyniad, mae'n bosibl mae ychydig iawn o gynnydd a wna'r disgyblion yn y pynicau yma.

(Barns, 2015, tud. 67-68)

Datblygiad Creadigol
Elfen: Cerddoriaeth
Sgil: Canu ystod o ganeuon gydag eraill

(Fframwaith y Cynfod Sylfaen, 2015, tud.49)

Dysgu'r rhigwm "Golchi dwylo dwr a sebon" gyda symudiadau yw atgyfnerthu.

Golchi Dwylo

Cynnal trafodaeth dosbarth i amlinelli pwysigrwydd golchi dwylo yn enwedig ar adegau gwahanol megis cyn bwyd ac ar ôl ymweld ar tŷ bach a.y.y.b.
Yn dilyn y drafodaeth yma gellir modelu'r ffordd cywir o olchi dywlo a egluro beth yw germau i'r disgyblion, a sut maent yn trosglwyddo germau o'r amgylchedd i'r corff. Gellir gwneud hyn gan ddefnyddio 'glitter' i gynrychioli germau gwahanol i'r disgyblion er mwyn ei wneud yn weledol iddynt.

Yn ogystal, gellir trafod gyda'r dosbarth am y swyddi gwahanol lle mae'n bwysig cadw'n lân megis cogydd, doctor, nyrs a.y.y.b. Gellir y disgyblion i chwarae rôl gwahanol swyddi sy'n penodi pwyslias ar lendid.

Cymhwysedd Digidol

"Gynnwys pob rhanddeiliad mewn datblygu gweledigaeth glir ar gyfer y Fframwaith
A2 Penodi arweinydd digidol, sicrhau cefnogaeth lwyr uwch arweinwyr a monitro datblygiadau'n rheolaidd
A3 Archwilio anghenion dysgu proffesiynol athrawon a defnyddio'r wybodaeth hon i gynllunio hyfforddiant, cymorth ac arweiniad dros gyfnod realistig
Mapio'r Fframwaith ar draws y cwricwlwm a sicrhau nad oes bylchau yn y ddarpariaeth a bod digon o barhad a dilyniant
Cynnal archwiliadau caledwedd a seilwaith y rhwydwaith
Sicrhau bod staff yn cydweithredu â staff eraill i rannu arfer dda"
(Estyn, 2018, tud. 6)

Estyn

Rhifedd

Adnabydda Estyn (2017) bod rhifedd yn fedr bywyd hanfodol. Mae fod yn rhifog yn galluogi disgyblion i gyhwyso ffeithio, medrau a'u rhesymu rhifiadol i broblemau bywyd pob dydd. Fel arfer mae disgyblion yn dysgu medrau rhifedd yn ystod sesiynau mathemateg ond er mwyn iddynt fod yn gwbl rifog, mae'n allweddol fod y disgyblion yn gallu cymhwyso medrau maent wedi dysgu o fewn y sesiynau mathemateg o fewn meysydd pynicau arall o fewn ystod eang o gyd-destunau bob dydd.

Llythrennedd

Pwyleisia Estyn (2017) wrth iddynt ymweld âg ysgolion maent yn adrodd ar nifer o nifer o wahanol agweddau llythrennedd megis a yw'r disgyblion yn adrodd yn glir a ba mor dda y mae'r disgyblion yn siarad, gwradno, darllen ac ysgrifennu. Amlyga Estyn dylir ystyried i ba raddau y mae disgyblion yn meddu ar t medrau sydd eu hangen arnynt i elwa ar y cwriciwlwm a pa mor dda y mae'r cwriciwlwm ehangach yn datblygu medrau llafar, gwrando , darllen ac ysgrifennu'r disgyblion.

Dyfodol Llwyddiannus

Cyfrifoldebau Trawsgwricwlaidd

Noda Donaldson (2015, tud. 42) yn ôl yr adolygiad 'Dyfodol Llwyddiannus' dylai llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol fod yn cyfrifoldeb trawsgwricwlaidd i holl athrawon yr ysgol. Yn ogystal dylai'r fframwaith cymhwysedd digidol, ynghyd â dogfen 'Ar Drywydd Dysgu Cymhwysedd Digidol', gael eu datblygu a'u cynnwys fel Cyfrifoldeb Trawsgwricwlaidd.

LLYTHRENNEDD
Trawsgwricwlaidd

Mae angen cymhwysedd llythrennedd, iaith lafar, cystrawen a sillafu ar draws y cwriciwlwm. Dylai'r dysgu fod yn briodol a chynnig cyd-destunau cyfoethog er mwyn sicrhau cryfhau, ymestun a chymhywso dealltwriaeth y disgyblion. Mae yna berygl gwirioneddol ein bod yn addysgu mecanwaith ysgrifennu ond nid yn rhoi unrhyw gyd-destunau iddynt ysgrifennu amdano. Ni ddylid drilio ac ailadrodd ond cynnig cyfleoedd i bobl ifanc egluro eu meddyliau, ystyried a thrafod syniadau a denfyddio'r sgiliau iaith ar lefel briodol.

(Donaldson, 2015, tud.40)

RHIFEDD
Trawsgwricwlaidd

Mae rhifyddeg a thrin data yn hanfodol i fyw a gweithio'n annibynnol a dylir cael cylfe i'w denfyddio yn eang ar draws y cwricwlwm. Mae angen i holl staff ysgolion i ddeall y ffordd orau i gryfhau'r defnydd o rifedd a manteisio ar ystod o gyfleoedd priodol i'w hatgyfnerthu.

(Donaldson, 2015, tud.40)

ERW

Llythrennedd a rhifedd

Yn ôl Erw (2015), mae'n holl bwysig fod plant yn datblygu 'hyfedredd' mewn llythrennedd a rhifedd ar gyfer dysgu effeithiol ar draws y cwricwlwm. Cyhoeddodd Erw 'Strategaeth Llythrennedd a Rhifedd' yn 2015 gyda'r nod o godi safonau a chyflawni cysondeb ar draws y rhanbarth i sicrhau fod plant yn gadael ysgol gyda'r sgiliau sydd eu hangen i ymdopi a gweithio yn eu bywydau bob dydd.
Ei cenhadaeth yw sicrhau rhaglenni llythrennedd a rhifedd effeithiol.

CYMHWYSEDD DIGIDOL
Trawsgwricwlaidd

Mae'r defnydd o gymhwysedd digidol yn rhan allweddol cynyddol o fywydau plant a phobl ifnac trwy gyfathrebu, rhwydweithio, gwybodaeth, hamdden ac adloniant. Mae'n rhan allweddol o'r gweithle modern y dylem sicrhau ein bod yn ganolbwyntio ar addysgeg, datblygu sgiliau dyfnach, gallu trosglwyddo, a dealltwriaeth. Y rheswm tu ôl hyn yw bod dechnolegau yn newid yn gyflym oherywdd datblygiadau o fewn y maes.

(Donaldson, 2015, tud.41)

Cymhwysedd Digidol

Noda Erw (2015) fod sgiliau digidol disgyblion yn hanfodol er mwyn galluogi disgyblion i fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd a gyflwynir iddynt, ac iddynt i lwyddo y tu hwnt i'r ysgol.
Heria Erw staff ysgol i ddefnyddio technoleg ddigidol i wella'r amgylchedd dysgu ac addysgu. Cefnoga'r defnydd o offer tebyg i JIT, J2E ac Office365, trwy wefan Hwb, a ddarperir i bob ysgol gan Lywodraeth Cymru, i hwyluso'r dysgu.

Manteision

Pan fydd y themâu yn nwylo athrawon hyderus a gwybodus mae'n gweithio'n dda i hysbysu a chymell y plant.

Gellir defnyddio thema berthnasol a dilys i gynhyrchu dysgu mewn amrywiaeth eang o bynciau

(Barnes, 2015, tud. 69-70)

Addysgu trawsgwricwlaidd

Llinyn - Rhyngweithio a chydweithio
Elfen - Cydweithio
Sgil - cydweithio gyda phartner ar ddarn o waith digidol.
Llinyn - Cynhyrchu
Elfen - Creu
Sgil - dewis meddalwedd priodol i gwblhau tasgau er mwyn defnyddio testun, delwedd, sain, animeiddiad a fideo.
Llinyn - Data a meddwl cyfrifiadurol
Elfen - Datrys problemau a modelu
Sgil - dilyn cyfres o gamau i ddatrys problem, e.e. rhagweld ac esbonio pa gamau fydd eu hangen i wneud i rywbeth ddigwydd

(FfCD, 2016)

Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebuywbeth ddigwydd
Llinyn: Llafaredd
Agwedd: Gwrando
Sgil: ailadrodd naratifau neu wybodaeth y maent wedi eu clywed gan ddefnyddio cysyllteiriau sym
Sgil: dangos eu bod yn deall yr hyn y maentwedi ei glywed drwy holi cwestiynau i ddod o hyd i ragor o wybodaeth.

Agwedd: Cydweithio a thrafod
Sgil: cyfrannu i sgyrsiau ac ymateb i eraill, gan gymryd eu tro o'u hysgogi
Sgil: cymryd rhan mewn gweithgareddau gydag eraill a siarad am yr hyn y maent yn ei wneud.

(Fframwaith y Cyfnod Sylfaen, 2015, tud. 16-17)

Ar ôl i'r disgyblion wrando ar y stori bydd cyfle iddynt amlygu eu dealltwriaeth trwy ail-ddweud y stori a'i dramateiddio. Gellir gwneud hyn trwy greu animeiddiad o'r stori trwy ddefnyddio cymeriadau 'LEGO'.

Datblygiad Creadigol
Sgiliau
Symud creadigol
Sgil - datblygu eu rheolaeth drwy ysylltu symudiadau er mwyn creu cyfres o wahanol lwybrau a siapiau â'u cyrff
Sgil - gweithio ar eu pen eu hunain a gydag eraill i esgus, ymateb yn fyrfyfyr a meddwl yn ddychmygus
Sgil - gweithio ar eu pen eu hunain, gyda phartner neu mewn grŵp bach i ddatblygu eu syniadau eu hunain a syniadau pobl eraill a'u helpu i fyfyrio ynghylch y syniadau hynny

(Fframwaith y Cyfnod Sylfaen, 2015,tud. 50)

Llinyn - Datblygu ymresymu rhifyddol
Elfen - Adnabod prosesau a chysylltiadau
Sgil - trosglwyddo sgiliau mathemategol i weithgareddau chwarae a'r ystafell ddosbarth
Sgil - dewis a defnyddio ffeithiau rhif a strategaethau meddwl perthnasol

(FfLlRh, 2013)

Gorymdaith

Trafodaeth gyda'r disgyblion ynglŷn a'r cwestiynau canlynol;
Pwy sy'n gorymdeithio?
Sut mae rhywun yn gorymdeithio? Beth sy'n digwydd i'n corff wrth orymdeithio?
Cyfle i blant symud gyda churiad caneuon gwahanol a dilyn arweinyddion mewn llinellau o 3, 4, 5 neu fwy, yna cyfnewid arweiniwr yn ystod y daith?

Llinyn -
Datblygu ymresymu rhifyddol
Elfen
Adnabod prosesau a chysylltiadau
Sgil - trosglwyddo sgiliau mathemategol i weithgareddau chwarae a'r ystafell ddosbarth
Sgil - adnabod camau i gwblhau'r dasg neu gyrraedd datrysiad
Llinyn -
Darllen ar draws y cwricwlwm
Elfen -
Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth
Sgil - defnyddio'r strategaethau darllen a ganlyn yn fwyfwy annibynnol:
strategaethau ffonig i ddatgodio geiriau
adnabod geiriau aml eu defnydd
cliwiau'r cyd-destun, e.e. gwybodaeth flaenorol
cliwiau graffig a chystrawennol
hunan-gywiro, gan gynnwys ailddarllen a darllen ymlaen.

(FfLlRh, 2013)

Anfanteision

Mae cysylltiadau godidog ac amcanion aneglur yn cyfyngu'r dysgu.
Er mwyn i'r model weithio'n effeithiol mae'n rhaid bod y thema'n ddilys ac yn ennyn diddordeb gwirioneddol y disgyblion. Yn ogystal, na gallu cael ei chynnal a'i ddarparu drwy gydol tymor neu gyfnod neilltuo. Sy'n ei golygu mae'n rhaid bod y thema ddewisol wedi ei gynllunio'n dda (h.y. mae ganddi dargedau, canlyniadau a dibenion penodol a gwerthfawr) a bod yna gyfleoedd i asesu'n drwyadl a chysylltu â'r targedau a hyrwyddo dysgu pellach.

(Barnes, 2015, tud. 69-70)

Llanast Hylyfion Hudol Myrddin

Wrth glanhau ei ystafell gwnaeth Myrddin sarni ei holl boteli hylyfion hudol ar y llawr oddi ar y silff. Mae Myrddin wedi gofyn yn garedig i ni ail greu hylyfion yma drosto. Bydd y disgyblion wedi cael eu rhannu i grwpiau bach yn dilyn y cyfarwyddiadau sawl darn/neu lwyaid o'r holl gynhwysion gwahanol â fydd angen.

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd
Sgiliau
archwilio ac arbrofi
meddwl yn greadigol a dychmygus

(Fframwaith y Cyfnod Sylfaen, 2015,tud. 43)
Lliynyn -
Datblygu ymresymu rhifyddol
Elfen -
Adnabod prosesau a chysylltiadau
Sgil - trosglwyddo sgiliau mathemategol i weithgareddau chwarae a'r ystafell ddosbarth

(FfLlRh, 2013)

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd
Sgiliau
archwilio ac arbro
gwrando ar syniadau pobl eraill
meddwl yn greadigol a dychmygus
(Fframwaith y Cyfnod Sylfaen, 2015, tud. 43)
Datblygiad Creadigol
Ystod
cael pro ad o gelf, crefft, gwaith dylunio, cerddoriaeth a dawnsiau o Gymru a diwylliannau eraill.
Sgiliau
Celf, crefft a dylunio
cymysgu, siapio, trefnu a chyfuno defnyddiau er mwyn creu eu delweddau a'u gwrthrychau eu hunain sy'n cy eu ac yn mynegi eu syniadau, eu teimladau a'u hatgo on mewn modd creadigol
datblygu a defnyddio eu dealltwriaeth o liwiau,
llinellau, tôn, gwead, patrwm, siâp a ffurf
(Fframwaith Y Cyfnod Sylfaen, 2015, tud. 49)

Dylunio Tarian

Trafod gyda'r disgyblion ystyr gwahanol liwiau, siapiau a symbolau wrth ddylunio'r darian.

Yn dilyn y drafodaeth gofynnir i'r disgyblion i fewngofnodi i 'Hwb' er mwyn dylunio eu tarian ar y rhaglen 'J2e'.

(Blwyddyn 1)

Cestyll a Dreigiau

Model Thema Seiliedig

(Barns, 2015)

Cymharu a Labeli Cestyll

Er mwyn dysgu nodweddion a chymharu gwahanol gestyll gellir defnyddio 'Google Maps-Street view' neu hyd yn oed denfyddio 'headset VR' i wneud ymweliad rhithiol (virtual) i gymharu gwahanol nodweddion cestyll ar draws Cymru neu mewn gweldydd gwahanol ar draws y byd.

Llinyn - Cynhyrchu
Elfen - Cynllunio, cyrchu a chwilio
Sgil - defnyddio testun wrth chwilio am wybodaeth/cyfryngau (delwedd, fideo, sain) a defnyddio porwr rhyngrwyd yn annibynnol, e.e. agor porwr a theipio un allweddair i chwilio.

(FfCD, 2016)

Llinyn - Cynhyrchu
Elfen - Creu
Sgil - dewis meddalwedd priodol i gwblhau tasgau er mwyn defnyddio testun, delwedd, sain, animeiddiad a fideo.

Llinyn - Dinasyddiaeth
Elfen - Hawliau digidol, trwyddedu a pherchnogaeth
Sgil - ychwanegu eu henw a dyddiad at waith a grëwyd ganddynt, e.e. teipio eu henw cyntaf a chyfenw ac ychwanegu dyddiad at ddarnau o waith.

Llinyn - Rhyngweithio a chydweithio
Elfen - Storio a rhannu
Sgil - arbed gwaith gan ddefnyddio gair cyfarwydd fel enw i'r ffeil, e.e. enw plentyn/allweddair gan ddeall y gellir adfer y gwaith hwn.

(FfCD, 2016)

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd
Ystod - Lleoedd a phobl
ddysgu am leoliad eu hardal leol
dechrau sylwi ar wahaniaethau rhwng eu hardal eu hunain ac ardaloedd mewn rhannau eraill o Gymru a gwahanol rannau o'r byd

Ystod -Amser a phobl
edrych ar wahanol bortreadau a dehongliadau o'r gorffennol, e.e. gwahanol lyfrau/lluniau/ffynonellau TGCh sy'n ymwneud â'r un person neu'r un digwyddiad.

(Fframwaith y Cyfnod Sylfaen, 2015, tud.43)